

FINANČNÍ MANAŽER

30. 7. 2004

ČÍSLO 14

Přefakturace a uplatnění DPH v souvislosti s EU

Dříve než se budeme zabývat problematikou přefakturace z pohledu zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále EU ZDPH), platného od 1. května 2004, měli bychom si připomenout, jak byla přefakturace řešena v ustanoveních zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty (ZDPH), platného do 30. dubna 2004.

Plátce, který podle § 14 odst. 13 ZDPH nakoupil služby, elektrickou energii, teplo, plyn nebo vodu od jiného plátce, uplatnil nárok na odpočet daně na vstupu a požadoval za tyto služby, popř. zboží úhradu od jiných osob, byl povinen za tato zdanitelná plnění uplatnit daň minimálně z pořizovací ceny bez daně, případně ve výši stanovené cenovými předpisy, pokud se jedná o cenu za zdanitelné plnění podléhající cenové regulaci. Plátce si ale mohl vybrat a nárok na odpočet daně neuplatnit. Pokud by tedy zvolil tento druhý postup, nebyl povinen uplatnit daň v případě, že požadoval za tyto služby, elektrickou energii, teplo, plyn nebo vodu úhradu od jiných osob maximálně ve výši pořizovací ceny. Zdanitelné plnění při přeúčtování služeb, elektrické energie, tepla vody nebo plynu se dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. h) ZDPH považovalo za uskutečněné dnem zjištění výše přeúčtované částky nebo zaplacení, a to tím dnem, který nastane dříve.

Pokud bychom uvažovali příklad, ve kterém vodárenská společnost fakturovala vlastníkově činžovního domu (plátcí DPH) odběr vody za leden za celý dům, zdanitelné plnění nastalo v lednu 2004, nicméně majitel domu obdržel fakturu až v únoru a dále spotřebu vody přeúčtoval jednotlivým nájemníkům, mohl majitel domu, vzhledem k platnosti ZDPH do 30. dubna 2004, postupovat při přefakturaci dvěma způsoby:

a) mohl si za leden nárokovat daň na odpočet, ale vzhledem k tomu, že den zjištění fakturované částky za spotřebu vody nastal až v únoru, odvedl daň na výstupu v únoru. Jednotlivým nájemníkům pak fakturoval spotřebu vody za leden s únorovým datem uskutečnění zdanitelného plnění, nebo

b) odpočet daně neuplatnil a tím pádem nebyl ani povinen daň na výstupu za uskutečněné plnění odvést. V tomto případě nevystavil nájemníkům daňové doklady za odběr vody, ale pouze vyhotovil rozpis spotřebované vody pro jednotlivé nájemníky podle souhrnné faktury od vodárny. Pokud byl tedy nájemník plátcem DPH a poskytnutou službu použil při podniká-

ní nebo při činnosti vykazující všechny znaky podnikání kromě toho, že je prováděna podnikatelem, nemohl si uplatnit nárok na odpočet daně, neboť tento nárok nemohl prokázat daňovým dokladem. Vstupem ČR do EU k 1. květnu 2004 vstoupil v platnost zcela nový zákon EU ZDPH, který vychází z principů a pravidel pro uplatňování daně v rámci zemí EU. Přestože některé principy zůstaly zachovány, mění tento nový zákon zásadně koncepci do té doby uplatňovaných pravidel a obsah některých pojmů.

Na rozdíl od starého ZDPH ale není v novém EU ZDPH otázka přefakturace (či přeúčtování) upravena a zákon tento pojem ani nepoužívá. Z tohoto důvodu je nutné vycházet z obecných ustanovení EU ZDPH. Je nutné si uvědomit, že EU ZDPH přefakturaci nezná a na plnění, která by svou povahou přefakturaci odpovídala, pohlíží odděleně jako na dodání zboží, popřípadě poskytnutí služby subjektu A, který je pak dále dodává či poskytuje subjektu B.

Situaci, kdy ve výše uvedeném příkladu majitel domu přeúčtovává nájemníkům odběr vody, je tedy od 1. května 2004 nutné posoudit jako dodání zboží. Do definice zboží jsou podle § 4 odst. 2 EU ZDPH zahrnuty elektrická energie, teplo, voda i plyn.

Podstatné je to, že se nyní ve vztahu k nájemcům stává majitel domu dodavatelem zboží (resp. v jiném případě poskytovatelem služby) a uskutečňuje zdanitelné plnění. Vzhledem k tomu, že majitel domu používá toto zdanitelné plnění (odběr vody) ke své ekonomické činnosti, neboť vodu dále dodává svým nájemníkům, vzniká mu na základě ustanovení § 72 odst. 1 EU ZDPH nárok na odpočet daně. Nárok na uplatnění odpočtu daně mu vzniká dnem uskutečnění přijatého zdanitelného plnění nebo dnem přijetí platby, pokud je platba přijata plátcem, který uskutečňuje zdanitelné plnění, přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění. Nesmíme zapomínat na to, že nárok na odpočet daně je možné uplatnit, pokud je přijaté zdanitelné plnění použito k uskutečnění dalšího zdanitelného plnění – ekonomické činnosti, jejímž uskutečněním vzniká majiteli domu povinnost přiznat daň. Pokud bychom tuto situaci posuzovali z pohledu nájemníka (plátce), který taktéž použije přijaté zdanitelné plnění ke své ekonomické činnosti – např. používá vodu při výrobě určitého výrobku ve své dílně v suterénu domu – vzniká mu rovněž,

(Pokračování na stránce 2)

Daňový kalendář – SRPEN

1. 8.

Daň z příjmu

– odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za červen

– odvod částek zajištění daně za červen

Odvod daně vybírané srážkou za červen – v případě, že valná hromada rozhodla o vyplacení podílu na zisku (dividendy) a byla v červnu provedena srážka daně

9. 8.

Spotřební daň – platba daně za červen

25. 8.

DPH – podání přiznání a zaplacení daně za červenec

Spotřební daň – podání přiznání za červenec

31. 8.

Daň z příjmu

– odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za červenec

– odvod částek zajištění daně za červenec

Daň z nemovitostí – první splátka na daň placenou ve splátkách poplatníky provozujícími zemědělskou výrobu a chov ryb

KRÁTCE

MF by mělo vyzvat finanční úřady k benevolenci písemně

Podnikatelé si stěžují na to, že ministerstvo financí neudělilo písemně generální pardon na metodické chyby, které mohou nastávat kvůli překotnému přijetí nejednoznačné novely zákona o dani z přidané hodnoty. Ústní výzva finančním úřadům k toleranci těchto chyb platí, vydání písemného pokynu se nechystá, reagoval mluvčí MF Radek Němeček.

„Obáváme se, že třeba za dva roky, kdy budou úřady prověřovat účetnictví z dnešní doby, bude dávno zapomenuto, že mají být finanční úředníci shovívaví. Pokud ale bude existovat písemný doklad, pak bude o co se opírat,“ uvedl prezident Hospodářské komory Jaromír Drábek. Kontrola odvedené daně může přijít až s třiletým zpožděním a na velkorysost kontrolorů se dá sázet jen krátkodobě, souhlasil šéf poradenské společnosti České daně Petr Hruška.

„Pokud by v budoucnu u daňového poplatníka došlo ke zpětnému doměření daně v případech, kdy se jednalo o výkladově nejasné pasáže, požádá poplatník o prominutí nepřislušenství daně. Toto přislušenství daně mu bude prominuto,“ sdělil Němeček.

Drábek bude přesto požadovat, aby nastala náprava. Ministra financí Bohuslava Sobotku o to hodlá požádat písemně. Samotný zákon o DPH bude podle něj muset doznat změn v co nejkratším termínu.

„Zákon obsahuje řadu chyb. Nejvíce se projevují v podnikatelských oborech stavebnictví a služby, výjimkou nejsou ani neziskové organizace a obce. Další novela tohoto zákona tedy musí být doprovázena vydáním jasných metodických pokynů a jasného výkladu,“ prohlásil Drábek. Na chyby, které se do zákona často dostaly až v parlamentu, upozornila i Evropská komise. Potřebu zákon přepracovat uznává i MF.

-čtk-

(Pokračování ze stránky 1)

za předpokladu splnění podmínek uvedených v § 73 EU ZDPH, nárok na odpočet daně. Vidíme tedy, že filozofie, kdy se daňová povinnost postupně přenáší až na konečného odběratele – zákazníka, který daň nakonec zaplatí, zůstala v novém EU ZDPH zachována.

Dále je nutné posoudit otázku splnění všech zákonných podmínek, které souvisejí s vystavením daňového dokladu, a určení okamžiku uskutečnění zdanitelného plnění. Při absenci jednoznačného určení, jako tomu bylo v dřívě platném ZDPH, existuje oprávněná obava, že např. majitel domu (plátce) nebude moci vystavit nájemníkovi fakturu, resp. daňový doklad do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění tak, jak vyplývá z § 26 EU ZDPH.

Tento problém vzniká v okamžiku, kdy za den uskutečnění zdanitelného plnění považujeme den uvedený na přijaté faktuře, vystavené vodárenskou společností, kterým je den odečtu z měřicího zařízení – vodoměru (společného pro celý dům). Tedy např. majitel domu obdrží od vodárny v červenci fakturu, jež byla vystavena v červnu, a není v jeho silách, aby v limitu 15 dnů od uskutečnění zdanitelného plnění, jež je na tomto dokladu uvedeno, vystavil nájemníkům „vlastní“ daňový doklad. Jedná se totiž o stále stejný den uskutečnění zdanitelného plnění – odebrání vody, zatímco vodu dodává nejprve vodárna majiteli domu a poté majitel nájemníkovi.

Vzniklý rozpor je možné vyřešit pomocí ustanovení § 21 odst. 5 písm. b), podle kterého se zdanitelné plnění považuje za uskutečněné také: „...dnem zjištění skutečné spotřeby, je-li stanoven příslušnými technickými a provozními předpisy dodavatele, při dodání tepla, chladu, elektrické energie, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby.“

Z citovaného ustanovení vyplývá, že majitel domu jako „další“ dodavatel vody zjistí skutečnou spotřebu až v okamžiku obdržení faktury od vodárenské společnosti, popř. až v okamžiku rozúčtování na jednotlivé nájemce. Až den tohoto „zjištění skutečné spotřeby“ bude dnem uskutečnění zdanitelného plnění, který majitel uvede na daňovém dokladu vystaveném jednotlivým nájemníkům. Daňový doklad je majitel povinen vystavit do 15 dnů ode

dne tohoto zjištění. Je zřejmé, že pro tento závěr, který takto interpretuje i Ministerstvo financí, je v podstatě „použito“ obdobné pravidlo jako v dřívě platném ZDPH.

Tento výklad, který je způsoben nejednoznačností terminologie, resp. souvisejících ustanovení EU ZDPH, je nutné chápat jako snahu o řešení aplikace přefakturace v praxi. Vzhledem k výše uvedenému, resp. z důvodu zvýšení právní jistoty poplatníků, je možné očekávat upřesňující výklad Ministerstva financí formou pokynu řady D, popř. v připravované novelizaci zákona o DPH.

Závěrem bychom chtěli upozornit, že problematika přefakturace je alespoň skrytě naznačena v § 36 odst. 5 písm. a) ZDPH, jenž stanovuje, že do základu daně se nezahrnuje částka obdržaná plátcem od osoby, pro kterou se uskutečnilo zdanitelné plnění, na úhradu výdajů, u kterých nebyl uplatněn nárok na odpočet daně, a to maximálně do výše úhrady. Na tomto místě bychom chtěli upozornit, že podle současného výkladu jsou v tomto ustanovení zamýšleny výdaje, u kterých nebyl, i když v případě přijetí plnění od plátce mohl být, uplatněn nárok na odpočet. Znamená to tedy, že nový EU ZDPH umožňuje obdobný alternativní postup jako dříve platný ZDPH.

Jako příklad užití tohoto ustanovení v praxi můžeme uvést situaci, kdy majitel domu (plátce DPH) „přefakturovává“ nájemníkům (neplátcům) úklidové služby poskytnuté rovněž neplátcem. Majitel v tomto případě neuplatnil nárok na odpočet daně (ani nemohl, neboť mu byla poskytnuta služba neplátcem) a přesto, že ve vztahu k nájemníkovi vystupuje jako poskytovatel úklidové služby, nemusí daň za toto uskutečněné plnění odvést. V konečném důsledku tedy majitel domu nemusí nájemníkům zvyšovat poplatky za úklid o DPH, kterou by za jiných okolností byl povinen správcí daně odvést. Obdobně by majitel domu postupoval i v případě, kdyby úklidovou službu poskytoval plátce, ovšem za předpokladu, že si neuplatní nárok na odpočet daně. V tomto případě bude ale v „přefakturované“ úklidové službě nájemníkům zakomponována daň z přidané hodnoty, kterou do ceny za tuto službu zahrnul poskytovatel – plátce daně.

Petr Havlena

Nový zákon o DPH zamotal podnikatelům hlavu

Společnost Fučík & partneři v červnu pořádala v Praze seminář na téma „Nový zákon o DPH ve vazbě na účetnictví a vyplnění nového daňového přiznání k DPH“. Protože jde o problematiku, která dnes zajímá většinu podnikatelských subjektů, byla Mgr. Edita Ševcovicová, partnerka společnosti, požádána o rozhovor.

• Komu byl seminář určen a čeho se konkrétně týkal?

Šlo o nový zákon o DPH č. 235/2004 Sb., který je nový jak pro poradce a účetní, tak pro podnikatele. Spektrum profesí lidí, kteří navštívili seminář, bylo velmi široké. Seminářů však byla celá řada, a tak jsme se snažili ten náš zaměřit spíše na praktickou část a udělat jej pro

zájemce, kteří budou mít povinnost vyplnit první daňové přiznání. Šlo také o to, aby podle nového zákona účtovali a konkrétní případy, které přinese nový zákon, zaznamenávali do svých účetních knih. Takže jsme se snažili probrat nejen nový zákon o DPH, ale i to, co změny DPH přinášejí do účetnictví i daně z příjmů. Na konci semináře každý z jeho účastníků na základě studie s konkrétními čísly vyplnil formulář daňového přiznání.

• Nový zákon vyšel ve Sbírce zákonů koncem dubna. Jeho výklad asi nebyl jednoduchý...

V té době nebyly praktické zkušenosti, samo ministerstvo financí řadu věcí objevovalo a prováděcí pokyny nebyly k dispozici. V závěru

(Pokračování na stránce 3)

Nabývání nemovitostí cizinci

Změna devizového zákona

V částce č. 115 Sbírky zákonů byla vydána novela devizového zákona č. 354/2004 Sb., která v souvislosti s naším vstupem do EU nově upravuje možnosti nabývání nemovitostí pro občany jiných zemí.

Do vstupu naší země do EU byl devizový zákon k cizincům v oblasti nabývání nemovitostí poměrně přísný. Od 1. května 2004 dochází k částečnému uvolnění pravidel. I nadále však platí určitá omezení pro cizince, jež si ČR ujednala ve přístupové smlouvě do EU.

Zákon rozděluje nemovitosti na pozemky tvořící zemědělský půdní fond, pozemky lesní a na ostatní pozemky.

Pozemky, které tvoří zemědělský půdní fond a lesy, mohou nabývat:

- občané ČR,
- fyzické osoby s trvalým pobytem v ČR anebo právnické osoby se sídlem v ČR,
- příslušníci členského státu EU, pokud získají průkaz o povolení k pobytu v ČR a pokud budou uvedeni v evidenci zemědělských podnikatelů příslušného obecního úřadu za podmínky, že jejich trvalý pobyt v ČR bude činit alespoň tři roky,
- ostatní cizinci pouze v zákonem uvedených případech jako dědění, pro diplomatické účely, do společného jmění manželů, od příbuzných z řady přímé...

Ostatní nemovitosti mohou nabývat:

- tuzemci,
- cizinci s českým státním občanstvím,
- cizozemci s průkazem o povolení k pobytu v ČR pro státního příslušníka členského státu evropského společenství,
- cizozemci-právnické osoby, již umístí v tuzemsku podnik či organizační složku podniku a jsou oprávněni v tuzemsku podnikat,
- ostatní cizozemci ve vyjmenovaných případech, což je nově např. v případě, že nemovitost získává od příbuzného v řadě přímé, sourozence nebo manžela.

Jak z výše uvedeného vyplývá, došlo k částečnému rozšíření možností cizinců nabývat v ČR nemovitosti, např. v případě cizozemce s českým státním občanstvím nebo s průkazem o povolení k pobytu, v případě nabývat nemovitosti od příbuzných v řadě přímé, což do současné doby možné nebylo.

Slovensko

Na rozdíl od ČR odstranilo Slovensko s datem vstupu do EU většinu omezení týkajících se nabývání nemovitostí cizinci. Zákon specifikuje nemovitosti, ke kterým i nadále cizinci nemohou nabývat vlastnické právo.

Ing. Ivan Fučík

(Pokračování ze stránky 2)

projednávání zákona a při jeho schvalování se pravděpodobně strhl boj o sazby, ale pro praktické uplatňování zákona to nebylo tak důležité. Důležité bylo, aby zákon byl schválen včas a aby na něj mohly zareagovat např. softwarové firmy. Vlastně 1. května celní hranice neexistovala, ale obchody musely pokračovat, bylo třeba vystavovat doklady a účtovat, vykazovat vše dobře, ne jeden případ za den, ale třeba tisíce, a tak samozřejmě softwarové firmy potřebovaly, aby jim poradci dobře nastavili všechny náležitosti a aby měly informace včas.

• V čem se nový zákon od toho starého liší?

Asi každý zaznamenal změnu sazby z 22 na 19 %. Navíc došlo k přeskočení mezi sazbami – něco, co bylo v 5 %, je dnes v 19 %. To znamená, že subjekt, který prodává nebo poskytuje službu, potřeboval od 1. května vědět, v jaké sazbě poskytuje svá plnění. Zákon má samozřejmě přílohy, které to specifikují. Přestože předchozí zákon platil 11 let, na některé věci se lidé ptali stále a vznikala potřeba zařadit do standardní klasifikace produkce. V ČR jsou na to specializované firmy, které byly v minulých týdnech naprosto zahlceny. Celá řada podnikatelů 1. května nevěděla, s jakou sazbou DPH má svoji službu poskytnout nebo své zboží dodávat. To byl určitě velký problém – jde o základní věc. V příloze zákona to sice podnikatel nalezne, ale nenajde tam konkrétní popis své činnosti. Různé činnosti, stejně jako zboží, jsou v příloze nakódovány a on se musí dostat do té struktury. Příloha má několik stran a názvy toho, co kdo dělá, jsou různé a může si to i jinak vykládat. To byl velký problém.

• V čem se praxe po 1. květnu lišila?

Nejzákladnější bylo, že jsme vstoupili do EU, celníka jsme na hranici neměli a vnitrouniní obchody se začaly řídit jinými pravidly. Pravidla jsou v 6. direktivě EU a ČR je měla povinnost do zákona o DPH implementovat. Z hlediska podnikatele šlo o nový filozofický pohled na DPH. Podnikatel byl zvyklý, že od roku 1993 tu byla DPH, našel do sebe, co to znamená, jak se bude uplatňovat. Od 1. května musí každý sám pro sebe v podstatě suplovat celníka. Ono se zase tolik nestalo. Místo abychom zaplatili celní správě a zároveň DPH nárokovali, tak vše uvádíme do jednoho příznání. Musíme samozřejmě vědět jak, které doklady máme požadovat, jaké mají náležitosti, a na tuto přípravu bylo málo času.

• Jaké další těžkosti podnikatele při uplatňování nového zákona čekaly?

V médiích se říkalo, že se také zdaňují zálohy, takže jakékoliv přijaté platby na plnění, která se uskuteční, podléhají DPH na výstupu již v období, kdy byly přijaty. To je nové, protože dříve se přijetí zálohy nepovažovalo za uskutečnění plnění a neodváděla se DPH. Je potřeba, aby si ten, kdo není účetní, daňový poradce ani finanční ředitel, ale obchodník, uvědomil, že když požaduje zálohu, aby dobře

řídil cash flow ve firmě, tak z té zálohy v okamžiku jejího přijetí např. 19 % odvede. Zálohu je třeba sjednávat s myšlenkou, že z ní musím odvést i DPH. Na druhé straně pokud zálohu poskytnete, tak recipročně je nárok na odpočet.

• Máte signály, jak pokračuje praktické uplatňování nového zákona?

Těch signálů máme velmi mnoho. Musím se přiznat, že minulé měsíce byly dramatické a složité, protože velké podniky podléhající auditu podávají svá daňová přiznání za rok 2003, dokončují účetní uzávěrky, dokončují se audity. Do toho spadl nový zákon o DPH, takže to období bylo velmi hektické. Klientům jsme doporučovali, aby si nechali zpracovat jakousi „kuchařku“ pro své obchodní případy. Radíme jim, aby si typické příklady, které jejich účetní jednotka uskutečňuje, nechali zpracovat s doporučením, jak postupovat. To jim uspoří peníze a pomůže vyvarovat se nejzávažnějších chyb. Doporučovali jsme, aby účetní jednotky vymezily své základní účetní případy, protože každý dělá několik základních transakcí, a ty transakce si nechali posoudit z hlediska nového zákona o DPH. Jde o to, aby hlavně věděli, kde je místo plnění, kdy nastane zdanitelné plnění, kdy je povinnost přiznat daň i jaký daňový doklad musí být vystaven. V

podstatě je třeba odpovědět na pět až šest otázek souvisejících s daným účetním případem. Z množství informací je třeba vybrat to nejdůležitější, co je potřebné, a to ostatní odhodit. Všichni říkají, že je to strašně složité, ale podaří-li se vyjmout ze zákona jen to, co je pro daný subjekt důležité, tak se to zvládne.

• Co účastníci semináře zajímalo nejvíce?

Jak vyplnit univerzální tiskopis - na to byl náš seminář zaměřen. Časté dotazy byly, kdo a které řádky vyplňovat nemusí. Je samozřejmě cenné vědět, že na určitý řádek mohou zapomenout, protože jsem podnikatel, který obchoduje např. pouze v tuzemsku, nebo jen se třetími zeměmi, nebo v tuzemsku a EU. V tu chvíli se vám informace jakoby zužují a je vám daleko příjemnější, protože při prvním otevření formuláře o mnoha řádcích se to jeví velmi složité. Je dobré si tento rozbor s poradcem udělat. Seminář měl podnikatele rozdělit a v podstatě jim vymezit, kdo z nich co vlastně musí, na co se má podívat, aby zbytečně nečetl zákon od začátku do konce.

Zákon má svou strukturu. Když se chcete dozvědět odpověď, tak jím musíte hodně „proskakovat“, protože máte konkrétní případ a potřebujete si odpovědět na základní otázky – kde je místo plnění a kdy zdanitelné plnění nastane atd. Jde v podstatě o šest otázek a vy je nenajdete pod jedním paragrafem. Základní pojmy nejsou v zákoně uvedeny podle toho, jaké plnění uskutečňujete, ale podle toho, na jakou otázku si chcete odpovědět. Důležité je pochopit jeho strukturu, orientovat se v něm a pak vytvořit „kuchařku“ na své konkrétní účetní případy.

Karel Žitěk

LEGISLATIVA

Ze Sbírký zákonů

• Částka 149, rozeslaná 30. července 2004

445. Nařízení vlády, kterým se stanoví vyměňovací základ pro rok 2005 u osoby, za kterou je plátcem pojistného na všeobecné zdravotní pojištění stát

• Částka 145, rozeslaná 27. července 2004

441. Nařízení vlády, jímž se mění nařízení vlády č. 178/2001 Sb., jímž se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění nařízení vlády č. 523/2002 Sb.

• Částka 144, rozeslaná 26. července 2004

438. Zákon, kterým se mění zákon číslo 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

439. Zákon, kterým se mění zákon číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

440. Zákon, kterým se mění zákon číslo 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů

• Částka 143, rozeslaná 23. července 2004

435. Zákon o zaměstnanosti

436. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zaměstnanosti

• Částka 141, rozeslaná 22. července 2004

430. Úplné znění zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, jak vyplývá z pozdějších změn

Částka 137, rozeslaná dne 19. července 2004

417. Zákon o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví

• Částka 134, rozeslaná 15. července 2004

414. Vyhláška o odměně nuceného správce, likvidátora a správce konkursní podstaty některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu a o náhradě jejich hotových výdajů

• Částka 132, rozeslaná 13. července 2004

409. Úplné znění zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), jak vyplývá z pozdějších změn

410. Úplné znění zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), jak vyplývá z pozdějších změn

• Částka 130, rozeslaná 7. července 2004

402. Vyhláška, kterou se mění vyhláška číslo 371/2003 Sb., kterou se stanoví Program statistických zjišťování na rok 2004

Návrh zákona o daních z příjmů schválila vláda

Vláda ČR schválila 16. června 2004 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Novela vzešlá z druhé etapy reformy veřejných financí má podpořit rodiny s dětmi a zavádí některá další opatření. Kromě změn zákona o daních z příjmů nastane změna i těchto daňových předpisů:

- zákona o dani z nemovitostí,
- zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí,
- zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (novela navrhuje umožnit bankovnímu sektoru tvorbu rezerv a opravných položek v rámci vztahů k obchodním partnerům z členských států EU).

Návrh novely zákona o daních z příjmů má přibližně 150 bodů a počítá s účinností převážně většiny ustanovení od 1. ledna 2005. Po schválení by měly nastat např. tyto změny:

1. Zavedení společného zdanění manželů a daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Jde o úlevu v oblasti přímého zdanění příjmů poplatníků fyzických osob vyživujících v domácnosti alespoň jedno dítě.

a) Výpočet daně ze společného základu daně manželů

Základním principem tohoto opatření je umožnit manželům, kteří v domácnosti vyživují alespoň jedno dítě, aby mohli stanovit základ daně z příjmů fyzických osob tak, že bude dán ve výši 50 % celkového společného základu daně (součet dílčích základů daně podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona snížený o nezdanitelné části základu daně podle § 15 zákona o daních z příjmů). Takto upravený základ daně uvedou do vlastního přiznání a k výpočtu daně pak postupují obecným způsobem.

b) Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Toto zvýhodnění je tvořeno slevou na dani a daňovým bonusem. Poplatník vyživující v domácnosti alespoň jedno dítě by mohl uplatnit slevu na dani za každé dítě ve výši 6000 Kč ročně. Uvedené opatření je založeno na principu uplatnění slevy na dani až do záporné hodnoty. Je-li stanovená daň nižší než daňové zvýhodnění, je tento rozdíl daňovým bonusem a bude následně poplatníkovi vyplacen prostřednictvím správce daně. Daňový bonus může dosáhnout maximální výše 24 tisíc Kč. Tento krok přispěje k poklesu daně u poplatníků,

jejichž příjem je zdaňován v rámci pásma daně se sazbou 15 %, resp. 20 %.

2. Zkrácení doby odpisování v 1. až 3. odpisové skupině

U první odpisové skupiny je navrženo zkrácení doby odpisování ze čtyř na tři roky, tj. o 25 %. U druhé skupiny ze šesti let na čtyři roky, tj. o 33 % a u třetí skupiny z dvanácti na deset let, tj. o cca 17 %. U osobních aut, autobusů a letadel zůstávají současné lhůty odpisování zachovány. V oblasti odpisování nehmotného majetku je zkrácena doba odpisování softwaru ze čtyř na tři roky.

3. Snížení sazby daně z příjmů právnických osob u penzijních fondů z 15 na 5 %

Tato úprava koresponduje se snížením sazby daně u podílových a investičních fondů od roku 2004.

4. Zapracování evropské směrnice o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností do české legislativy

Návrh implementuje směrnici č. 2003/123/ES, kterou byla schválena novela směrnice číslo 90/435/EHS, o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností, a to v části upravující výši majetkové účasti jako kritéria pro definici mateřské, resp. dceřiné společnosti a družstva. Od roku 2005 je navrženo snížení z 25 % na 20

%, od roku 2007 na 15 % a od roku 2009 na 10 %. Návrhem na doplnění stálých provozoven poplatníků se sídlem v zahraničí do aplikace režimu této směrnice se vylučuje možná diskriminace těchto poplatníků.

6. Modifikace tzv. reinvestičního odpočtu při pořízení vybraného hmotného majetku u jeho prvního vlastníka

Platná právní úprava umožňuje uplatnit tento reinvestiční odpočet v roce pořízení hmotného majetku za předpokladu vykazání základu daně s tím, že jsou stanoveny podmínky pro zachování nároku tohoto reinvestičního odpočtu, které je nutné kontrolovat. V případě jejich nesplnění musí poplatník v roce zjištění provést zvýšení základu daně. Novelou je navrženo promítnutí stanoveného procenta odpočtu (10 % až 20 %) do výše odpisů v prvním roce odpisování. To znamená, že by poplatník místo reinvestičního odpočtu zvýšil v prvním roce odpisovou sazbu o 10, 15 nebo 20 %.

Petra Čapková

Návrh novely zákona o dani z příjmu má podpořit rodiny s dětmi

Newsletter Finanční manažer vydává Economia, a.s., ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři
auditoři, daňoví poradci
www.fucik.cz

PORADNA

Otázky a odpovědi o DPH

• S jakou sazbou se prodává zastavený pozemek a co je stavební pozemek?

Stavební pozemek je jen nezastavěný pozemek, který se prodává se stavebním povolením. Pokud ho prodám předtím, než mám stavební povolení, nebo potom, co je stavební pozemek zastavěný, tak už se nezdaňuje.

• Jak se zdaňuje prodej softwaru?

Na software se lze dívat jako na prodej služby, to se týká softwarů vytvořených na zakázku. V EU se prosazuje názor, že průmyslově duplikované softwary na nosičích se považují za zboží a prodávají se jako zboží.

Ing. Ivan Fučík

ve spolupráci s pracovníky MF

MODERNÍ ŘÍZENÍ

Stakeholders - strategické aktivum

Anglický výraz stakeholders nemá český ekvivalent, ale zdá se, že v manažerských kruzích už zdomácněl. Zahrnuje osoby, instituce či organizace, ovlivňující chod podniku nebo jsou fungováním podniku ovlivněny. Tzn. akcionáře, zaměstnance, dodavatele, zástupce státní správy a samosprávy, zájmové skupiny, mezinárodní organizace. Méně se ví, že do přístupu k chápání funkce organizace vnáší velké změny.

Za dřevních dob kapitalismu, kdy jasně převažovalo osobní nebo rodinné vlastnictví, byla identifikace podniku s majitelem samozřejmá. Od nemajitelů, tj. od všech ostatních zaměstnanců, se nečekalo, že by za svou práci chtěli něco víc než peníze.

Dnes je situace odlišná – především ve velkých společnostech, kde je vlastnictví rozděleno mezi mnoho akcionářů a obchodováno na trhu. Akcionáři a zaměstnanci firmy se tak ocitají na stejné lodi, neboť v organizacích se už nebojuje o moc a o peníze. Společným cílem je podpořit dlouhodobou výkonnost firmy, což je ale ve stále tvrdším globalizovaném světě obtížné.

Tento názor rozvíjí autor článku uveřejněného v červencovém čísle časopisu Moderní řízení (na str. 18 až 21). Stojí za pozornost!